

---

pe o bibliografie actuală, autorul tratează epistemologia cercetării pedagogice. De interes este și ultimul capitol care sintetizează temele tratate printr-o suită de probleme care îndeamnă cititorul la reflecții și aplicații practice.

Cartea prezentată se remarcă prin claritatea discursului, prin tenta aplicativă pe care a adoptat-o. Este redactată într-un limbaj inteligibil și o formulă grafică ce atrage atenția cititorului asupra punctelor cheie. Este o lucrare utilă care se studiază fără dificultate.

Horia D. Pitariu

Mărioara Petcu (2001): *Mecanismele psihologiei juridice*. Cluj-Napoca: Editura Argonaut,

În planul devenirii sale creatoare, prin acumularea de experiență, prin perfecționarea valențelor și respingerea tendințelor uniformizatoare și de rutinizare comportamentală ce tind să se instaleze, ființa umană își conferă sieși o autonomie cu o identitate mobilă, în care respectarea de valori proprii și normative este o dimensiune determinantă a realității.

Pornind de la cadrele vieții psihosociale complexe, Prof. Univ. Dr. Mărioara Petcu își construiește în cartea sa, "Mecanismele psihologiei juridice" demersul științific, realizând o autentică lucrare interdisciplinară de înaltă ținută, prin corelarea planului social cu cel individual, încercând să pună în lumină unele "taine" ale procesului.

Astfel, autoarea prezintă evoluția armonioasă a ființei umane, în anumite condiții, cu angajarea deopotrivă a planului social, de implicare a mecanismelor de socializare și integrare socială, cu conotațiile valorice pozitive prin intermediul mecanismelor formale și neformale ale controlului social, precum și planul interiorității umane, de angajare profundă și complexă a psihicului uman, de autoapărare și afirmare ale eului. Eșecuri ale socializării asociate cu forme de manifestări variate de devianță și delicvență, autoarea le prezintă în maniera complexă a intercondiționării.

Astfel evidențiază aceste nerealizări ale funcției controlului social atât ca pe o transgresare a normelor în vigoare, ca pe un comportament care repune în cauză normele sociale, unitatea și coeziunea sistemului, dar și ca pe o reverberare la nivelul interiorității

umane. Aceasta din urmă angajează întreaga personalitate, motivația de redobândire a libertății pierdute, implicând pe tărâmul psihicului uman fenomene de reactanță psihologică.

Autoarea dă dovadă de rigurozitate științifică în cuprinderea cât mai completă a mecanismelor psihologice implicate în actul juridic. Într-o excelentă sinteză, efectuează o trecere în revistă a teoriilor contradictorii ce se succed în timp, dezvăluind o dublă semnificație, și anume: preocuparea pentru abordarea tradițională, cu sublinierea viabilității în timp a temei în discuție și o evidențiere a cadrului deschis al problematicii spre căutării metodologice permanente, cu posibile strategii și programe cu caracter preventiv și de intervenție corectivă la timpul oportun.

Mediul social structurat multinivelar conține numeroase surse de influență, de natură să includă, să stimuleze și să întrețină delicvența. De aceea, autoarea în mod foarte responsabil, prezintă faptul că cercetarea și evaluarea acestor surse este la fel de necesară și indispensabilă ca și cea a factorilor individuali de personalitate. În lucrare sunt prezentate și analizate pe larg asemenea surse: disfuncționalități ale mediului familial, grupuri marginale, climat psihosocial, slăbiciunea mecanismelor de control social etc.

În considerarea multiplelor intercondiționări în intervenția asupra delicvenței se evidențiază utilizarea metodelor și procedurilor adecvate și specifice. Această prezentare metodologică îmbrăcată o manieră antitetică, originală, de evidențiere, pe de o parte, a unor tehnici rutiniere, stereotipe și ineficiente prin efectul lor, iar pe de altă parte, prezentarea de metode ce țin cont de specificul situației și al individului.

Caracterul metodelor aplicate de autoare este de factură investigativă complexă, juridică, sociologică și psihologică, abordând fenomenul delicvent sub diferite aspecte. Astfel se individualizează specificul cercetării în fiecare din aceste domenii: în cercetarea juridică, în cea sociologică, în determinarea profilului personalității delicventului și a modalităților de reintegrare socială postdelictuală.

Cartea Mărioarei Petcu "Mecanismele psihologiei juridice", prin îmbinarea într-o exigentă rigoare științifică a conținutului tematic cu modalitatea originală de înaltă clasă de abordare interdisciplinară, a stat la baza conferirii titlului de laureat al Premiului Academiei pe anul 2001, la secția filosofie,

teologie, psihologie și pedagogie, ceea ce constituie un argument în plus pentru cititorul interesat să contribuie, după lectură, la ameliorarea situației prezente.

Dumitru Salade

Zoltán Bogáthy (2004): *Manual de Psihologia Muncii și Organizațională*. Iași: Polirom Collegium.

Domeniul psihologiei muncii și organizaționale a cunoscut o expansiune considerabilă pe parcursul ultimelor decenii; punând în practică o multitudine de principii din domeniul psihologiei fundamentale, el răspunde cu optimum de eficiență unei game tot mai mari de probleme practice, apărute în cadrul concret al organizațiilor.

La realizarea acestui manual au colaborat: Zoltán Bogáthy (capitolele 1, 3, 15, 17), Corina Ilin (capitolele 10, 15, 17), Delia Vârgă (capitolele 4, 7), Ramona Paloș (6, 17), Ildikó Erdei (11), Florin Alin Sava (2, 4, 9), Cristian Popescu (8, 12, 17), Cătălina Andreea Zoborilă (13, 14), utilizându-și fiecare experiența, atât din sfera academică cât și din cea practică au întocmit o lucrare notabilă în domeniu. Prezentul manual este structurat în 16 capitole, care tratează tot atâtea teme moderne ale acestui domeniu.

Analizând principalele noțiuni specifice din perspectiva noilor evoluții, autorii prezintă informațiile și cercetările relevante punctând în mod deosebit modul de utilizare în practică a acestora de către psihologii care își desfășoară activitatea în organizații. Fiecare capitol debutează cu un motto pentru a introduce cititorul în tematica abordată, urmat de un scurt cuprins și de obiectivele urmărite în capitolul respectiv. Prin acest mod de structurare a informațiilor, autorii încearcă să faciliteze accesul studenților la informații, prin trasarea aspectelor cheie ale fiecărei teme abordate.

Autorii elimină din cuprinsul prezentului manual o serie de teme "clasice", care pot fi regăsite în orice manual tradițional de psihologia muncii și organizațională, integrând, în schimb, o multitudine de teme aparținând psihologiei sociale, care conferă prezentului manual un caracter pregnant social; amintim aici capitolul legat de grupurile sociale.

Acest manual cuprinde două anexe, prin care autorii atrag atenția asupra

cercetărilor relevante din domeniul schimbării și dezvoltării organizaționale și asupra unui studiu de caz elaborat cu scopul oferirii de evidențe practice ale informațiilor integrate în manual.

Manualul poate fi segmentat în două mari părți. Prima parte, care cuprinde capitolele 1-9 abordează mai în detaliu probleme legate de psihologia muncii, de la obiective și metode de cercetare utilizate până la procedee elaborate de identificare și soluționare a unor tipuri de probleme legate de selecția și evaluarea performanțelor profesionale. Sunt prezentate diverse metode de realizare a unei analize a muncii și rezultatul acestora concretizat în fișa postului; ea reprezintă un element de bază al funcționării eficiente a oricărei organizații, lasă loc speculațiilor și discriminează doar într-o foarte mică măsură între competențele, abilitățile și responsabilitățile unui loc de muncă. A doua parte a manualului tratează teme ale psihologiei organizaționale și se ocupă cu o deosebită atenție de mediul organizațional și de potențialele conflicte care se pot dezvolta în cadrul său. Subliniind importanța comunicării la toate nivelele unei organizații, autorii o relaționează cu toate procesele majore care au loc într-o organizație.

Acest manual reprezentând o introducere care analizează teme de interes în domeniul psihologiei muncii și organizaționale, este adresat și recomandat viitorilor psihologi, practicieni, consilieri, consultanți sau cercetători din domeniu, care vor găsi în această lucrare o bază teoretică notabilă.

Ioana Lazăr

SAVA, FLORIN (2004): *Analiza datelor în cercetarea psihologică – metode statistice complementare*, Cluj Napoca: Editura ASCR

Statistica nu este doar o disciplină obligatorie din planul de învățământ al studenților de la psihologie, ci este o mare și permanentă provocare pentru psihologi. Este un univers în care trebuie să pășim cu grijă și cu foarte mare atenție, să înțelegem și să cunoaștem cât mai multe alternative, pentru a putea alege și aplica adecvat metoda de analiză la tipul de design și la datele culese. Statistica psihologică este un mijloc de cunoaștere a realității și nu un scop în sine. Dacă dorim să realizăm cercetări de calitate, pornind de la o temă interesantă și de